

Izhaja poljubno, najmanj pa štirikrat na leto. Posamezne številke 2 Din 50 p za inozemstvo 3 Din. V „JGZ“ združena gasilna društva dobivajo po en odtis „Gasilca“ brezplačno. Urednik FRAN BARLE v Ljubljani.

GASILEC

Cene enkratnim oglasom

Cela stran 300 Din,
1/2 strani 150 Din,
1/4 strani 80 Din,
1/8 strani 40 Din,
1/16 strani 20 Din.

GLASILO „JUGOSLOVANSKE GASILSKE ZVEZE LJUBLJANA“.

V Ljubljani, dne 18. februarja 1927.

Tridesetletnica „Gasilca“.

Naš strokovni list »Gasilc« je z zadnjo številko lanskega leta zaključil tridesetletnico svojega delovanja, z današnjo številko pa stopa v 31. leto.

Prva številka »Gasilca« je izšla dne 6. februarja 1897 pod uredništvom velezaslužnega in blagopokojnega tovariša Frana Trošta. V svojem oklicu pravi uredništvo: »Domačim dnevnikom smo iz srca hvaležni za podporo; katero so izkazovali domačemu gasilstvu, vendar pa pri najboljši volji ne morejo našim zadevam svojih predal v večjem obsegu, kakor bi bilo od naše strani zaželeni, staviti na razpolaganje in je torej želja po strokovnem listu lahko umljiva in pač tudi upravičena.«

Izdajanje »Gasilca« so potemtakem zahtevale že takrat razmere in okolnosti. Ker pa je bilo naše gasilstvo takrat po večini zgrajeno na internacionalni podlagi, je »Gasilc« do meseca julija 1899 izhajal v slovenskem in nemškem jeziku. Leta 1899. so padle zadnje nemške trdnjave in s temi je padla tudi dvojezičnost v »Gasilcu«. Tovariš Trost je še nadalje, prav do svoje prezgodnje smrti, t. j. meseca julija 1912 urejeval in izdajal »Gasilca«, odtle pa je v rokah sedanjega uredništva.

»Gasilc« se je že takoj izpočetka boril za svoj obstoj in le Troštovi jekleni vztrajnosti se imamo zahvaliti, da ga je vzdržal do svoje smrti. Ob izbruhu svetovne vojne leta 1914. pa je »Gasilcu« zapretila nevarnost, da izostane kot so izostali po večini drugi strokovni in izobraževalni listi. Sedanjemu uredništvu se je posrečilo vzdržati list tudi vsa vojna leta (1914—1918), četudi v manjšem obsegu. Namen »Gasilca« je vedno bil širiti gasilsko misel med ljudstvom, vzgajati krepko in disciplinarno gasilstvo, seznanjati gasilstvo z novostmi in modernostmi na polju gasilstva, gojiti stike z drugim, zlasti slovanskim gasilstvom in kar največ pripomoči h kulturnemu napredku našega naroda.

Te smeri se hoče držati »Gasilc« tudi v bodoče, dokler bo našel umevanje in pomoč v gasilstvu, ki je združeno v Jugoslovanski gasilski zvezi Ljubljana.

Vesti starešinstva.

1.

Razpis podpor.

Odbor JGZ je v svoji seji dne 29. decembra 1926 sklenil, da začne podeljevati podpore iz »Podpornega sklada Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana«.

Število in višino podpor določa zvezni odbor upoštevajoč število in potrebo prosilcev.

Pravico do podpornega sklada imajo:

a) onemogli ali v gasilski službi ponesrečeni gasilci, ki so bili ali pa so še člani enega ali drugega gasilnega društva, ki je združeno v »Jugoslovanski gasilski zvezi Ljubljana«;

b) vdove in sirote po zgoraj navedenih gasilcih.

Iz gasilnih društev izključeni člani, njih vdove in sirote nimajo pravice do sklada. Odbor JGZ zategadelj razpisuje več podpor iz omenjenega sklada.

Prošnje za podelitev podpor je do 30. junija 1927 potom dotičnega gasilnega društva in potom dotične gasilske župe predložiti starešinstvu JGZ.

Prošnji je priložiti:

a) dokazilo, da je bil prosilec ali da je še član gasilnega društva, ki je združeno v JGZ;

b) zdravniško izpričevalo in potrdilo gasilnega društva, iz katerega mora biti razvidno, da se je prosilec ponesrečil v gasilski službi, da je nesposoben za delo, ali izpričevalo o nesposobnosti;

c) ubožno izpričevalo ali potrditev ubožstva na prošnjo.

Vdovam in sirotam je priložiti prošnji potrdilo gasilnega društva, da so res vdove in sirote gasilcev, kakršne omenja odstavek b).

V prošnji je navesti rodbinske razmere, zlasti: a) ali je prosilec (prosilka) oženjen (omozena) in koliko ima nepreskrbljenih otrok, b) kakšni so njegovi (njeni) dohodki, c) kakšni so dohodki otrok.

Pomanjkljive ali zakasnele prošnje se ne bodo upoštevale.

Prošnje in priloge so kolka proste. Podeljene podpore izplačajo se na dan ujedinenja, t. j. dne 1. decembra 1927.

Iz seje starešinstva.

1. Starešinstvo JGZ je na svoji seji dne 29. decembra 1926 sprejelo 22 gasilnih društev v JGZ in jih uvrstilo takole:

a) v Gasilsko župo Belokranjsko: Božakovo, p. Metlika;

b) v Gasilsko župo Beltinsko: Dolina, p. Dol. Lendava;

c) v Gasilsko župo Ižansko: Matena, p. Ig—Studenc;

č) v Gasilsko župo Kamniško: Studenc pri Dobu, p. Dob;

d) v Gasilsko župo Korotansko: Brezno-Podvelka, p. Brezno;

e) v Gasilsko župo Kranjsko: Britof, p. Kranj, Suha, p. Kranj, Zapoge, p. Smlednik;

f) v Gasilsko župo Križevsko: Pečkovci, p. Križevci v Prekmurju;

g) v Gasilsko župo Mariborsko: Maribor-delavnica državne železnice, Zgornja Polskava, Zgornja Sv. Kungota;

h) v Gasilsko župo Posavsko: Bukošek pri Brežicah, Kapele, p. Dobova, Loč, p. Dobova, Rakovec, p. Dobova, Veliki Kamen, p. Koprivnica;

i) v Gasilsko župo Ribniško: Četež, p. Struge na Dolenjskem, Goriča vas, p. Ribnica;

j) v Gasilsko župo Slovenjgraško: Stari trg, p. Slovenjgradec;

k) v Gasilsko župo Žalsko: Kamenče-Glinje, p. Braslovče, Celje (mesto).

Celjsko gasilno društvo je bilo sprejeto s pogojem, da do 1. julija 1927 predloži od velikega župana mariborskega potrjena, po starešinstvu JGZ predelana in nasvetovana pravila.

2. Prostovoljnemu gasilnemu in reševalnemu društvu v Mariboru se na njegovo prošnjo podaljša rok za predložitev izpremenjenih in oblastveno odobrenih pravil do 31. marca 1927.

3. Prostovoljno gasilno društvo Bokračji, p. Puncoci, se na njegovo prošnjo premesti iz »Martjanske« v »Križovsko gasilsko župo«.

4. Prostovoljni gasilni društvi Paška vas, p. Rečica na Paki, in Smartno ob Paki, p. Rečica na Paki, se na lastno prošnjo premestita iz »Slovenjgraške« v »Žalsko gasilsko župo«.

5. Prisednik starešinstva tov. Musek se pooblasti, da na licu mesta pouči in event. razčisti razmere v gasilnem društvu v Leskovcu.

6. Prihodnja skupščina JGZ se vrši v nedeljo dne 17. julija 1927 ob 10. uri dopoldne v Ljubljani, v Mestnem domu, odborova seja pa dan pred skupščino, t. j. v soboto dne 16. julija 1927 ob 16. uri istotam.

7. Nasvetu, da se gasilnim društvom, ki na dan gasilskih zborovanj prirejajo veselice, odtegne podpora, se soglasno pritrđi.

1. Dne 6. februarja 1927 je imelo starešinstvo JGZ zopet svojo sejo, na kateri je bilo sprejeto in v župe izvršeno 5 gasilnih društev, in sicer:

a) v Gasilsko župo Gornjeradgonsko: Slatina-Radenci;

b) v Gasilsko župo Martjansko: Moščanci, p. Puncinci;

c) v Gasilsko župo Strukovsko: Per-toča, p. Rogaševci;

č) v Gasilsko župo Ptujsko: Gajovci, p. Sv. Marjeta niže Ptuj;

d) v Gasilsko župo Žalsko: Konjice.

2. Gasilno društvo v Poljanah pri Toplicah se na lastno prošnjo črta iz JGZ in iz Gasilske župe Novo-meške.

3. Gasilni društvi Sv. Lenart in Sv. Trojica v Slov. goricah se na lastno prošnjo premestita iz »Gornjeradgonske« v »Mariborsko gasilsko župo«.

4. Podstarosta tov. Vengust se pooblašča, da se glede dr. Bergmanove zapuščine poskusi mirno poravnati z vdovo in obema pravnima zastopnikoma.

5. »Osnova požarnega reda«, ki je bila na občnem zboru JGZ dne 16. julija 1922 sprejeta, se je znova pregledala in popolnila v zmislu predlogov tov. Museka. Osnova se predloži ljubljanski in mariborski oblastni skupščini s prošnjo, da se prouči in uveljavi.

6. Predlog tov. Museka, da se uredništvu »Gasilca« zviša honorar se sprejme in določi honorar 800 Din od številke.

3.

Iz zadnje odborove seje.

Odbor JGZ je imel dne 29. decembra 1926 svojo sejo v Ljubljani. Seje se je udeležilo starešinstvo, 28 zastopnikov žup; odsotnih je bilo 7 župnih zastopnikov; zastopnik Radovljiške gasilske župe tov. Rus je opravičil svojo odsotnost.

1. Pred prehodom na dnevni red omenja tov. starosta smrt župnega načelnika Gornjesavinske gasilske župe tov. Zdravka Deleje, ki je umrl dne 13. decembra 1926. V toplih besedah se spominja njegovega požrtvovalnega gasilskega delovanja; navzoči pa so se v znak sožalja dvignili raz svojih sedežev.

2. Zapisnik se brez ugovora odobri.

3. K razdelitvi podpor iz 2% gasilskega sklada poroča tov. tajnik in poda točno sliko razpoložljivega

kapitala, ki ga bodeta razdelila velika župana med gasilna društva kot redno letno podporo. Poročevalec predlaga, da se odobri predlog starešinstva, ki gre za tem, da je društveni količnik ali delež 600 Din, župni delež 100 dinarjev za vsako društvo, delež JGZ pa v Ljubljanski oblasti 15.000 Din, v mariborski oblasti pa 10.000 Din, eventualni preostanek pa naj bi se porazdelil med nova in najpotrebnejša gasilna društva.

Po daljši vsestranski razpravi se sklene, da ostane za ljubljansko oblast pri stavljenem predlogu, upoštevajoč predloge posameznih žup — za mariborsko oblast pa se zmanjša delež za posamezne župe od 100 Din za vsako društvo na 75 Din od vsakega društva; društvom se prizna delež 625 Din in JGZ 10.000 Din. Posamezni župni zastopniki opozarjajo na svoja potrebna društva, katerim naj bi se po možnosti naklonilo dvojni delež.

Tov. Musek predlaga, naj se v bodoče odvzame podporo vsem onim društvom, ki bi ne uporabila nakazane podpore izključno le za nabavo res potrebnega gasilskega orodja, kot n. pr. cevi in brizgalnica.

Tov. Drašler nasvetuje, naj bi se gasilna društva zanimala za oddajo domačega lova, ker bi v mnogih slučajih prišla lahko vsaj do nekega deleža najemščine, katerega bi plačali zakupniki lova v društveno blagajno.

Tov. Sajovic nasvetuje, naj bi društva zbirala pri domačem ljudstvu prispevke v naturi kot n. pr. les, žito, vino itd. ter bi te nabrane darove razpečala v denar, kajti kmetsko ljudstvo lažje pogreša in daruje naturalije kot pa denar.

Tov. Vengust nasvetuje, naj se društva zanimajo za proračune občin in krajevnih odborov, če so postavili v proračun tudi kako postavko za gasilstvo; ako ne, naj bi društva pravočasno vložila pritožbo proti proračunu.

4. Tov. starosta poroča na to o vlogi gasilnega društva v Središču ob Dravi, ki prosi, naj bi se vršil določeni zvezni pokrajinski zlet v Središče na binkošti, t. j. dne 5. junija 1927.

Po daljši razpravi se sklene nasvetovati gas. društvu v Središču, da preloži nameravani zlet na 14. ali 15. avgusta 1927, ker se vrši za binkošti (5. junija) zvezni zlet v Žalec, kjer bo istočasno »Gasilska župa Žalska« odkrila spominsko ploščo pokojnemu tovarišu dr. Rihardu Bergmannu.

5. Tov. starosta priporoča, naj bi se iz »Podpornega sklada JGZ« pričele izplačevati podpore, kar se odobri in sklene pozvati vse prizadete k predložitvi tozadevnih prošenj, na kar bo zvezni odbor sklepal o številu in višini podpor. Vdovi Dragotini Delejevi se podeli izredna podpora 2000 Din.

6. Predlog, da se vrši prihodnja skupščina JGZ v Ljubljani dne 17. julija 1927, odborova seja pa 16. julija 1927, se sprejme soglasno.

7. Poročilo glede »Gasilske samopomoči« se po daljši vsestranski razpravi odobri ter poveri tov. blagajniku Pristovška z nalogo, da čimprej zbere tozadevne društvene prijave, na podlagi katerih se bo prešlo k izvolitvi tozadevnega odseka in k uresničenju »Samopomoči«. Pripravljalna dela naj izvrši tov. Pristovšek, ki si lahko za slučaj potrebe sam izbere eno ali drugo pomoč, ki mu bo pomagala proti plačilu.

8. K raznoterostim se oglasi tov. Gajšek, tajnik Gasilske župe Litijske, ter poroča o sporu, ki je nastal v gasilnem društvu Kostrelnica-Lupinca. Tov. starosta pojasni, da je zadeva za starešinstvo JGZ rešena in končana, ker starešinstvo pozna le ono skupino in večino članstva, ki se je brezpogojno pokorila njegovim odredbam, katerim bi se morala pokoriti tudi Litijska gasilska župa, dokler stoji po pravih zveza nad župo.

9. Tov. Gologranc predlaga, da se prizna tajniku, kakor tudi blagajniku JGZ novoletna nagrada po 2000 Din, obenem pa naj se za tekoče poslovno leto prizna tajniku 500 Din redne mesečne nagrade, blagajniku pa 250 Din mesečno, kar se soglasno odobri.

10. Tov. Musek predlaga, da se takoj pregleda in sedanjim razmeram primerno popravi že pred leti izde-

lana osnova »Požarnega reda«, katero naj bi se skušalo spraviti že v prvo zasedanje oblastnih skupščin. Predlog se odobri ter poblasti tov. Musek, da osnovo »Požarnega reda« ponovno pregleda in morebitne napake popravi, na kar se bo sklicalo starešinsko sejo ter končno veljavno sklepalo o tozadevni predložitvi.

11. Tov. Guček povprašuje za mnenje glede gašenja s kemičnim prahom (S. O. S.) ter glede kakovosti brizgalnic francoskega sistema »Renault«. Tozadevna pojasnila mu poda tov. starosta.

12. Tov. Starman Leop. (tajnik gas. dr. Kostrelnica-Lupinca) omenja spor v gas. društvu Kostrelnica-Lupinca ter prosi, naj bi JGZ ponovno razpravljala o stvari. Tov. starosta mu pojasni, da je zveza storila, kar je bilo v njeni moči in kar je bila njena dolžnost, da se pa žal ravno skupina, kateri pripada tudi navzoči tajnik Starman ni pokorila njenim odredbam in se jim ne pokori niti danes; vsled česar ji pač zveza ne more pomagati.

Ker se nihče več ne oglasi k besedi, zaključí tov. starosta sejo, želeč vsem navzočim, kakor tudi celokupni gasilski organizaciji: srečno in veselo novo leto 1927.

4.

Podpisovanje dopisov gasilnih društev.

Čezdalje bolj se opaža, da gasilna društva razpošiljajo ne le župam in zvezi, temveč tudi oblastem dopise, katere je podpisal ali samo načelnik ali pa samo tajnik gasilnega društva. § 6. enotnih pravil za gasilna društva združena v JGZ izrecno pravi, da vsakovrstne dopise gasilnih društev podpisujeta društveni načelnik in tajnik.

Gasilna društva opozarjamo na ta nedostatek z naročilom, da se v bodoče strogo ravnajo po določilu § 6. društvenih pravil, t. j. da vse dopise podpisujeta načelnik in tajnik, med oba podpisa pa naj bo pritisnjena društvena štampiljka.

5.

Štampiljka društev in žup.

Navzlic večkratnim opominom še danes nekatera gasilna društva in nekatere gasilske župe rabijo napačne štampiljke. Pred kratkim smo čitali: Požarna bramba v . . . . ali: okrajna gasilska župa za politični okraj . . . . in Načelstvo gasilske župe . . . . Proč s to navlako! Pravilna štampiljka za gasilna društva se mora glasiti: Prostovoljno gasilno društvo v . . . . za župe pa: Gasilska župa (n. pr. Slovenjgraška, Belokranjska itd.).

Kdor nima pravilne štampiljke, naj jo takoj zamenja za pravilno.

Okrožnica vsem gasil. društvom JGZ.

Starešinstvo JGZ je po naročilu odbora razposlalo vsem v JGZ združenim gasilnim društvom okrožnico glede prijave rednih članov gasilnih društev k »Samopomoči Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana«.

Ker okrožnica vsebuje tudi izvrševalna določila, ki imajo veljavo ne le za ustanovitev, temveč tudi v bodoče, jo doslovno objavljamo. Okrožnica se glasi:

OKROŽNICA

vsem gasilnim društvom Jugoslovanske gasilske zveze.

Skupščina JGZ je na svojem zborovanju dne 18. julija 1926 v Mariboru sprejela »Določila za Samopomoč Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana«. Določila so objavljena v »Gasilcu« z dne 10. decembra 1926, št. 6.

Odbor JGZ je v svoji seji dne 29. decembra 1926 — odobrivši vse priprave — sklenil, da se čimpreje oživi tvori samopomoč. Izvršujoč sklepe skupščine in odbora JGZ pošiljamo vsem gasilnim društvom, ki so združena v JGZ:

- a) to okrožnico,
- b) dve nabiralni poli priglašencev k »Samopomoči Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana«.

c) poštno položnico in

č) ovojnico (kuverto) za odgovor

z naročilom, da takoj skličejo sestanek svojih rednih članov, da jim razložijo »Določila« in da v njih navzočnosti izpolnijo priloženi nabiralni poli.

Eno nabiralno polo je takoj, vsaj pa do 1. marca 1927 vposlati »Jugoslovanski gasilski zvezi Samopomoč« v Ljubljani v priloženi ovojnici (kuverti), na katero je pritisniti znamko za 1 Din in jo zalepiti, obenem pa je s poštno položnico vposlati tudi znesek za vse v nabiralni poli vpisane člane in sicer za vsakega člana 5 Din prijavnine in 5 Din za prvih pet slučajev smrti, torej 10 Din.

Druga nabiralna pola ostane pri društvu in ta mora vedno soglašati s polo, ki je vposlana zvezi.

Za ustanovitev »Samopomoči« in tudi nadalje veljajo naslednja izvrševalna določila:

1.

Kdo more biti član.

Do 1. julija 1927 more pristopiti k »Samopomoči« vsak redni član gasilnega društva, neglede na starost, če je zdrav in sposoben za delo in gasilca, po 1. juliju 1927 pa le člani, ki še niso izpolnili 50. leta in so ob priglasitvi zdravi in sposobni za delo in gasilca (čl. 6 določil).

2.

Sposobnost.

Sposobnost za delo in gasilca v zadnji rubriki nabiralne pole pod osebno odgovornostjo potrdi društveni načelnik ali društveni zdravnik.

3.

Začetek pravic.

V pravice »Samopomoči« stopi vsak prijavičenec z dnevom, ki ga določi odsek odnosno starešinstvo Jugoslovanske gasilske zveze po zadostnem številu prijaviteljev, po tem dnevu pa z dnevom, ko je zvezi došla prijavlina in posmrtni donesek.

4.

Članska izkaznica.

Vsak član »Samopomoči« dobi po vplačilu prijavnine in posmrtnega doneska potom svojega društva člansko izkaznico.

5.

Izguba pravice.

Kdor ob svoji smrti nima vplačanih vseh posmrtnih doneskov, je izgubil pravico do »Samopomoči«.

Društvo, ki v 4 tednih ne vpošlje zvezi posmrtnih doneskov, izgubi z vsemi svojimi člani pravico do »Samopomoči« (čl. 3, 2. dol.).

6.

Izključitve in izstopi.

Izključeni ali prostovoljno izstopivši člani iz gasilnih društev izgube z dnevom izključitve ali izstopa vse pravice do »Samopomoči« in zategadelj je vsako izključitev in vsak izstop takoj naznaniti JGZ (čl. 6, 2. dol.).

7.

Slučaji smrti.

Vsak smrtni slučaj je dedičem potom gasilnega društva, ob priložitvi članske izkaznice, na kateri mora biti po župnijskem uradu potrjena smrt, naznaniti zvezi.

V naznanitvi je navesti natančen naslov dediča, kateremu naj se izplača posmrtnina (čl. 2. dol.).

8.

Ovira izplačila.

Brez članske izkaznice in uradnega potrdila župnijskega urada o smrti se posmrtnina nikomur ne izplača.

9.

Potrdila o prejemu posmrtnine.

Potrdilo o prejemu posmrtnine je dedičem potom gasilnega društva vposlati zvezi.

10.

Naznanitev smrti.

Vsak smrtni slučaj se sporoči gasilnim društvom s tem, da dobe društva od zveze tiskovino poštne položnice, iz katere bo razviden znesek, ki ga je nabrali društvom pri članih »Samopomoči« in vposlati zvezi takoj, najkasneje pa v 4 tednih po prejemu poštne položnice (čl. 3. dol.).

11.

Upravni stroški.

Doklade na posmrtno doneske za kritje upravnih stroškov se od slučaja do slučaja naznanijo gasilnim društvom, ki jih je pobrali pri članih »Samopomoči« in v 4 tednih vposlati zvezi (čl. 5. dol.).

12.

Vračanje vplačanih vsot.

Vplačanih vsot: prijavnin in posmrtnih doneskov se nikomur ne vrača.

13.

Dopisovanje.

Vse dopise glede »Samopomoči« je naslovljati: Jugoslovanska gasilska zveza Ljubljana »Samopomoč« v Ljubljani.

„Samopomoč“.

Glede »Samopomoči« nam je došlo več dopisov in po večini vsi se zavzemajo za obilo prijavo gasilcev k »Samopomoči«. Danes prijavljamo samo dopis tov. Jos. Klemenčiča in dopis tov. Frana Pristovška.

Tov. Klemenčič piše:

Nabiralne pole za »Samopomoč« so razposlane. Sedaj pa na delo! Več nas bo, več bo zaleglo. Članov ne sme biti le toliko, da bo dovolj za bolniške, zdravniške in pogrebne stroške, ostajati mora tudi nekaj za ubogo vdovo, ki naj bo v prvih dneh žalosti rešena vsaj vsakdanjih morečih skrbi. Pri takšni armadi gasilcev, kakršno predstavlja Slovenija, je to mogoče: zato pa z 1 Din ne bomo šli dol, ampak prej navzgor.

Če pa je kdo med nami, ki je tako srečen, da lahko vzklikne: »Nisem potreben«, takšen član pa bodi še tembolj pozdravljen v naših vrstah. Tiste dinarčke posmrtnine plačevati je njemu lahka stvar, a posmrtnino naj daruje v društvene svrhe. Zato naj vsako društvo skrbi za to, da pridobi takšne člane za »Samopomoč« ter si izprosi od njih sledečo izjavo: Po moji smrti prepuščam posmrtnino od »Samopomoči« tukajšnjemu gasilnemu društvu v društveno porabo. (Kraj, dan, podpis, priča.)

Mislím, da ni društva, ki bi se branilo takšnih lističev, in če bi imeli tudi kakšne pripombe, da je poravnati pogrebne stroške ali izplačati temu in temu toliki delež.

To bo novi in izdatni vir dohodkov našim društvom, ki se morajo sedaj baviti s »fehtarijo« in raznimi prireditvami, da krijejo vsakdanje stroške in potrebe.

»Samopomoč« bo tudi nekakšna vez, ki bo držala članstvo skupaj. Res, da je prava vez v gasilnem društvu stanovska in društvena zavednost ter smisel in ljubezen do prevzvišene gasilske ideje, toda to so le idealne strani brez vsakega gmotnega ozadja. »Samopomoč« bo tudi na to vsak nekoliko odpomogla.

Da bo članstvo, ki je že toliko in toliko let prispevalo v »Samopomoč«, ostalo društvu zvesto in stalno, bo tudi zasluga »Samopomoči«.

Večina gasilnih društev je zavarovana pri raznih zavarovalnicah proti nezgodi in poškodbi, kakor tudi pri jamstvenih zavarovalnicah.

Ne trdim, da bi bila sedaj ta zavarovanja odveč, ker gre tu za posamezne slučaje poškodb težjega ali lažjega značaja, kakor za odškodnino za padle konje in drugo. Opozoriti hočem le na razliko med izdatki za »Samopomoč« in izdatki za zavarovalnice.

Premije za nezgode, — ki so večkrat prav visoke — se plačujejo redno vsako leto. Nikdo nima od njih koristi, če se nikdo ne ponesreči, in si te koristi tudi nikdo ne želi, ker zdravje se ne da poplačati. In društva, ki plačujejo že 100 let svoje prispevke, so vesela, da do danes še pare niso dobila povrnjene.

Drugače je pri »Samopomoči«. Tu pride vsak na svoj račun. Kdor je pristopil k »Samopomoči« in redno plačuje po 1 Din za vsak smrtni slučaj, bo tudi deležen dobrot »Samopomoči«. Nikdo ne plačuje zastoni!

Opozoriti hočem tudi na razliko med življenjskim zavarovanjem in »Samopomočjo«. Tam so premije visoke, ker delajo društva z velikim in dragim aparatom, ki rabi svoje palače, celo vrsto uradništva, zastopnikov in agentov, ki hočejo vsi primerno živeti in plačo imeti.

»Samopomoč« je interna društvena zadeva JGZ, ki dela brez večjih stroškov in brez dobička, le v dobrobit svojim članom.

Tudi samomorilci dobe pri »Samopomoči« svoj delež izplačan, medtem ko jih zavarovalnice odbijejo.

Ostaja še razčistiti vprašanje, kdaj naj pristopim k društvu? Takoj! Kdor pristopi takoj, plača le 5 Din pristopnine, pozneje pristopivši člani plačajo 20 Din; kdor pristopi takoj, se ga sprejme pri vsaki starosti, pozneje se 50 letnikov in čez ne bo več sprejemalo. Naj se tudi nikdo ne izgovarja, češ, mlad sem, imam še čas. Kdo ti garantira, da te že jutri ne zaloti kakšna bolezen in kdo ti je porok, da že danes ne preži tam za ogrom smrt nate?

Zato pa, vsi v »Samopomoč«, več nas bo, boljše bo!

Tov. Pristovšek piše:

»Samopomoč« — tako nestrpno pričakovana, od mnogih strani z vso vnemo urgirana, je vendar-le še dokaj prerano usmerila svoje korake med naše gasilstvo, kjer ne najde pravega odmeva. Vsak član je vedno pripravljen, za bližnjika žrtvovati vse svoje sile, zdravje, da celo življenje, a zase in za svoje pa žal ne kaže niti najenostavnejšega zanimanja in razumevanja. Boj se stroškov in je prepričan, da ne bo prišel na svoj račun. Nobeden član ne more imeti izgube z vplačili, ker je le malenkost onega, kar odpade na njegove preostale. Za primer: 5000 članov z letno povprečno umrljivostjo 50 članov — vplačam v 30 letih le 1500 Din, a zame ostane čistih Din 3500.

Življenjski pogoj »Samopomoči« je vsaj pristop polovice članstva, ali je pa sploh ne bo. V teku 1 meseca je prejel upravnik nekaj nad 200 priglašencev, kar pomeni 1% vsega zvezinega članstva. Posmrtnina par sto dinarjev ne zaleže dandanes prav nič. Vzdržavati drag aparat za peščico članov, se pravi metati denar skozi okno, česar JGZ ne bo zmogla in tudi ne hotela. Torej, odločite se za mnogoštevilni pristop brez odlašanja, ali pa položimo »Samopomoč« v rezervo dotlej, ko jo boste sami izvabili k povratku in to bo še le tedaj, kadar bo vsak gasilec prepričan, da mora tudi zase storiti kaj koristnega!

Navodila za uporabo motorne brizgalnice.

(Milko Sila.)

Naša gasilna društva nikakor ne zaostajajo v napredovanju in modernizaciji za gasilnimi društvi drugih kulturnih narodov. Pomanjkanje delovnih moči, posebno v povojnem času, je prisililo gasilskega tehnika, da vzame na pomoč najmodernejše pogonsko sredstvo: motor.

Nastala je tako najnovejša dvo- ali četverokolesna motorna brizgalnica z bencinskim ali pa električnim motorjem. Zlasti med slovenskimi gasilnimi društvi v naši državi, je že veliko število takih brizgalnic. Motorju, črpalu in sploh celemu stroju, ki se nahaja v obratu, je treba posvetiti strogo pažnjo in kontrolo. Vsled tega sem se odločil v naslednjih vrsticah opisati glavne pogoje za dobro delovanje motorne brizgalnice v rokah tudi ne strokovno, strojno izvežbanega gasilca. Postopati je treba sledeče:

Kotel za bencin (reservoir) napolnimo z dobrim, lahkim bencinom od 710—720°; nalivamo ga skozi lij s sitom, tako da ostane vsa nesnaga na situ, potem zopet zapremo in trdno privijemo pipico za nalivanje bencina na rezervoarju.

Mazanje motorja: Spodnji del motorja tvori rezervor za olje. Uporabljamo motorško olje in ga nalivamo z lijem s sitom na pripravljenem mestu tako dolgo v motor, da doseže višina olja zarezo na kontrolnem merilu v rezervoarju, oziroma dokler se ne dvigne plavajoče kontrolno merilo do najvišje točke na kazalcu. V slučaju ako nalijemo več olja v motor, kakor pa kažejo kontrolna merila, se motor preveč maže, sveče ne zažigajo, to je iskre ne preskakujejo, kar je posledica, da motor ne eksplodira. Največkrat se onesnažijo sveče (kontakti ali polji na svečah) s prepaljenim oljem. Vsled tega moramo s ščetko namočeno v bencinu sveče dobro osnažiti in zopet trdno priviti v motor. Ako se pripravimo, da ostaja le malo olja na kontrolnem merilu, oziroma ako je kazalec na plavajočem merilu na najnižji točki (pri nekaterih motorjih so napravljena steklena okenca na rezervoarju za olje v svrhu kontrole), moramo priliti olja. Motor maže avtomatično posebna črpalka, ki sesa olje iz rezervoarja in ga pritiska na vse gibajoče se dele motorja.

Uporablja naj se fino motorno olje, poleti gostejše, pozimi redko olje, katero se strja še le pri mrazu 18 do 20° C.

Čim večkrat je motor v obratu, tem več izpali olja in je vsled tega priporočljivo, da se vsake 3—4 mesece izpusti olje iz rezervoarja, filtrira in zopet nalije v motor.

Obratovanje stroja: Motor spravimo v pogon na sledeči način: Najprej odpremo pipico za pritek bencina na privodni cevi k plinotvorilcu (karburatorju), tako da pridejo držaji pipice v enakomerno lego s privodno cevjo. Ravnotako moramo odpreti pipico nad rezervoarjem za bencin, da se omogoči pristop zraka in prepreči tvorenje zrakupraznega postora (vakuuma) v rezervoarju, kar bi sicer oviralo odtok bencina. Potem odpremo pipe nad ventili na motorju in brizgnemo nekoliko bencina v kelhe na pipicah, katere zopet zapremo. Preden brizgnemo bencin v kelhe, je dobro ako se motor prezrača na ta način, da se parkrat obrne glavno os motorja s kljuko. Ročaj na karburatorju pomaknemo za $\frac{1}{5}$ do $\frac{1}{4}$ odseka (segmenta) in z naglim zavrtanjem kljuke spravimo motor v pogon. Od začetka naj deluje motor z malimi obrati v minuti, da se vsi deli v motorju namažejo.

Vakuumska črpalka: Zračno ali vakuumovo črpalko za izčrpanje zraka iz turbine in sesalnih cevi, zapremo na glavno os še le takrat, ko smo napolnili hladilni kotel nad motorjem z vodo. Pri tem moramo paziti, da je zaprta hladilna pipica in da deluje motor z malimi obrati. Takoj ko potegne zračna črpalka vodo, zapremo zračno pipico na turbini in odpremo hladilnik. Potem čakamo na povelje za dobavo vode k požaru. Vse to se mora izvršiti tekom pol do ene minute.

Iztočna (tlačilna) grla, na katerih so pričvrščene cevi s spojkami, odpiramo polagoma, ker bi sicer lahko cevi popokale.

Ko dobimo vodo iz črpala (turbine), lahko zvišamo poljubno obrate motorja do največjega (maksimalnega) števila s pomikanjem ročaja na segmentu. Na ta način

reguliramo pritisk v črpalu. Čim več obratov napravi motor v minuti, tem večji je pritisk v atm., kar nam pokaže manometer nad črpalom.

Hlajenje motorja: Ko je motor v obratu, se moramo prepričati, ali je zadostno hlajen. Iz odvodne cevi, katera je napeljana iz hladilnega kotla, se mora iztekati voda. Ako ne priteka voda, je znamenje, da je cev za pritek hladilne vode od turbine k motorju zamašena, ali pa hladilna pipa na tej cevi premalo odprta, oziroma zaprta. Tak nedostatek moramo takoj odstraniti, motor ne sme dolgo delovati brez hlajenja. Za slučaj, da bi se motor preveč razgrel ali celo razžarel, ne smemo vanj naglo pustiti sveže vode, ker bi bila nevarnost, da počijo cilindri, počakati moramo, da se motor ohladi. S pomočjo hladilne pipe reguliramo dotok vode za hlajenje. Poleti odpremo hladilnik popolnoma, tako da prihaja več sveže vode v motor, pozimi pa manj, vsled česar se avtomatično ogreva krožeča voda v motorju, s tem olajšamo delovanje motorja pozimi tudi ob velikem mrazu. Otekajoča voda je lahko topla, ne sme pa biti tako vroča, da se tvori para, pomenjalo bi to, da je motor premalo hlajen.

Mazanje stroja: Vse gibajoče se dele stroja, oziroma ležišča, v katerih se ti vrtijo, moramo v primerenih presledkih mazati bodisi s strojnim oljem ali vazelinom.

Pozimi: Po končanem brizganju je treba izpustiti vso vodo iz črpala in motorja s tem, da odpremo izpustne pipice spodaj na črpalu in na motorju ter damo motor kratko časa v pogib, obenem naj ostanejo odprta iztočna grla na turbini.

Ker je v bistvu sestav motornih brizgalnic različnih sistemov enak, veljajo ta pravila in navodila za vse vrste takih strojev.

Društvene in župne vesti.

A. Društvene.

Gasilno društvo Mlhovce-Dragonja vas sporoča, da mu je poljedelsko ministrstvo dovolilo za 19. marca 1927 veliko loterijo v prid nabave nove motorne brizgalnice. Društvo se bo v kratkem obrnilo na vsa v JGZ združena gasilna društva s prošnjo, da mu pomagajo razprodati srečke. Dobitkov bo 300 v vrednosti 25.000 Din. Cena srečki bo 5 Din.

Gasilno društvo v Dobračevi je imelo dne 1. januarja 1927 svoj redni letni občni zbor, na katerem je bil soglasno sprejet predlog, da si društvo nabavi novo motorno brizgalnico in da društvo letos praznuje svojo 25 letnico.

Gasilno društvo v Mostah pri Ljubljani je na svojem rednem občnem zboru dne 2. januarja 1927 izvolilo društvenega načelnika tov. Frana Zupana za svojega častnega člana in istotako upravitelja državne žrebčarne g. Stanka Gostiča. Nadalje je bil sprejet predlog, da društvo kupi motorno brizgalnico in da dne 3. julija t. l. društvo praznuje po obširnem sporedu 30 letnico svojega obstoja.

Gasilno društvo Dol-Beričevo je imelo dne 2. februarja t. l. svoj redni letni občni zbor, na katerem se je po izvršenem dnevnem redu priglasilo 50 članov k »Samopomoči«.

»Prostovoljno gasilno društvo v Zagorju ob Savi« je imelo dne 30. januarja t. l. svoj redni občni zbor, na katerem je bil ponovno izvoljen za načelnika tov. Janko Hočevar, za poveljnika tov. Martho Repovš, za povelj. namestnika tov. Karl Žibert, za tajnika tov. Anton Ule ter za blagajnika pa tov. Josip Srebot. Po volitvi odbora se je razpravljalo o predloženih okrožnicah od JGZ glede društva »Samopomoč«, nakar je po prečitaniu pravil priglasilo vstop 26 članov.

Iz ribniškega okrožja. Dne 30. novembra 1926 je gasilno društvo v Jurjevici izročilo častno diplomu ustanovitelju raznih tukajšnjih društev g. Ant. Lovrenčiču iz Sodražice. Pri tej priliki se je iz raznih nagovorov pokazalo, kako živo je vkoreninjena gasilska ideja v tej dolini. To potrjuje tudi dejstvo, da so se skoro po vseh občinah in tudi po nekaterih podobčinah ustanovila gasilna društva. Načelnik tov. Ant. Lovšin, ki je vodil deputacijo, je imel jednat nagovor, nakar se je odlikovalec prav iz srca zahvalil povdarjajoč, da je svojo mladost posvetil prepotrebni gasilstvu. Tudi še danes bi rad deloval, je dejal, pa je prezaposlen drugod, toda gasilstva nikoli ne zapusti, delal bo za razvoj gasilstva do groba.

Iz Žimarić pri Sodražici. Naše gasilno društvo je imelo 6. t. m. občni zbor, katerega so se udeležili poleg članov v velikem številu tudi drugi občani in prijatelji gasilnega društva, tako da je bila zborovalna soba nabito polna. Načelnik tov. Fr. Pirc je v primernem nagovoru otvoril občni zbor, povdarjajoč, da z veseljem odpravlja zborovanje, ko vidi tako obilno udeležbo, ki mu je porok, da se za gasilstvo zanima vsa podobčina in s tem dokazuje, da je društvo prava sreča za zedinjenje občanov žimarske podobčine. Prečital je tudi spomenico o vsej zgodovini društvenega doma, ki je bil lansko leto dograjen. Omenil je tudi zaslužne može, ki so pripomogli do te zgradbe in s posebno pobudo se spominja naklonjenosti gospodarskega odbora in vseh odbornikov, ki so pripomogli najti viro dohodkov. Pohvalil je tudi delovne člane in vse gasilce, ki so res veliko žrtvovali preteklo leto pri zgradbi gasilnega doma, ki ostane trajen spomenik bodočim rodovom. Ta spomenica je slehernemu ostala živo v spominu in pokazalo se je, da ima društvo veliko zaslonbo v vseh močeh cele podobčine.

B. Župne.

Gornjesavinjska gasilska župa je imela dne 6. februarja t. l. svoj sešatek v svrhu dogovora glede pristopa k »Samopomoči«. Po prečitani »Določil« in »Okrožnice za Samopomoč« se je razvil živahen razgovor in naposled je bil sprejet predlog, da se člani po večini prijavijo k »Samopomoči«. V olajšavo vplačil se ustanovi pri vsakem društvu poseben sklad, da ne bo za vsak smrtni slučaj pobiranja posmrtnih doneskov pri članih.

Raznoterosti.

Razdelitev Smekalovih tovarn. Dobro in povsod znana češka tovarna R. A. Smekal je imela doslej četvero tovarnen za izdelavo gasilnega orodja in gasilske oprave. Ker pa je bila agenda vseh štirih tovarnen preobložena in pregled radi prevelikih razdalj poedinih tovarnen skoraj nemogoč, je tovarnar g. Smekal razdelil tovarne v dve skupini. Tovarna v Pragi-Smichovu, ki je najmanjša in kjer so se po večini izvrševala le popravila strojev, je ostala združena s tovarno v Slatinaneh pri Chrudimu. Tovarna v Slatinaneh je najmodernejše opremljena in tu se izdelujejo motorne, avtomobilne in ročne brizgalnice. Ti dve tovarni se odslej zoveta: R. A. Smekal, spoločnost (družba) s r. o. Praga-Smichov. Drugi dve tovarni v Čechy na Hané pri Prostejovu (na Moravskem) in manjša tovarna v Turčanskem Sv. Martinu na Slovaškem sta bili izpremenjeni v delniško družbo. Največji delničarji so R. Vozab, Valniček in drugi prvaki Moravske gasilske zveze ter tovarnar R. A. Smekal. Ta tovarna se odslej zove: Gasilski zavodi, delniška družba, preje R. A. Smekal, Čechy na Hané pri Prostejovu. Tovarna v Čechach na Hané se preurejuje v moderno gasilsko tovarno, ki bo izdelovala avtomobilne četverkolne in dvokolne bencinske in ročne brizgalnice, dalje konopljene cevi najboljših vrst ter vse drugo gasilsko orodje in potrebščine.

Podružnica češke gas. tovarne v Mariboru. Moravska gasilska delniška družba namerava ustanoviti po-

družnico v Mariboru. Vodstvo te podružnice se poveri g. Emilu Sili, našemu rojaku in doslej nemu zastopniku Smekalove tovarne.

Smrtna kosa je znova posegla v naše gasilske vrste. Dne 13. decembra 1926 je umrl v Rečici načelnik Gasilske župe Gornjesavinjske tov. Zdravko Deleja, dne 9. januarja 1927 pa ustanovnik in 15 letni tajnik gasilnega društva v Grmovljah tov. Fran Rupar.

Literatura in kritika.

Gasilski koledar za leto 1927. je izdal tajnik Prvega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v Ljubljani tov. Herman Zupan, Ljubljana, Gajeva ulica 2. Koledar, tiskan na 113 straneh, v obliki priročne knjižice, ima poleg koledarskega dela sliko prvega podstaroste JGZ tov. Jerneja Vengusta in članke: Gasilski reki in stih; G. Skop in načelnik Hrast (igra v štirih dejanjih); Pesem gasilec; Ustroj JGZ; Razdelitev gasilnih društev po župah; Abecedni sezitani gasilnih društev včlanjenih v JGZ; Prva pomoč; Razvidnost tuzemskega in inozemskega gasilstva. Koledar priporočamo vsakemu gasilcu, vsaj pa vsako gasilno društvo bi moralo imeti dva, tri koledarje. Cena 15 Din, s poštnino več.

Sbornik hasičsky kapešni koledar za l. 1927. je, kakor druga leta, tudi tokrat izdala »Češka zemská hasičská jednota«. Urednik Josip Machaček. Koledar ima obliko žepne knjižice in obsega 323 strani. Poleg koledarskega dela nudi koledar natančno razvidnost češkega in tudi drugega evropskega gasilstva.

Vatrogasni koledar (s šematizmom gasilnih društev) za leto 1927, sta izdala tov. Mirko Kolarič in Bogumil Toni v Zagrebu. Žepna knjižica obsega 91 strani ter ima poleg koledarskega dela več podatkov, ki so velike važnosti zlasti za hrvatsko gasilstvo. Knjižico okraša slika predsednika »Zajednice hrvatsko-slav. dobrovoljnih vatrogasnih društava« tov. Vekoslava Heinzelnja in pa ljubka pesnitev tov. Bogumila Tonija k 50 letnici Zajednice.

Vračanje tiskovin za „Samopomoč“.

Nekatera gasilna društva vračajo JGZ nerabljene tiskovine za »Samopomoč« v zaprti ovojnici (kuverti) s poštno znamko 1 Din. Ker je pismo pretežno za endinarsko znamko, mora upravitelj »Samopomoči« plačevati poštno globo.

Društvo, ki vrača nerabljene tiskovine JGZ, naj jih vrne v odprti ovojnici s znamko za 25 para in označbo: tiskovina.

NAROČAJTE „GASILCA“.

Gasilna društva!

Preden kupite, oglejte si posebno močne

gasilske cevi vseh širokosti,

impregnirane in garantirane po najnižji ceni pri tvrdki

IVAN ADAMIČ,

Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 31.
— Telefon 441. — Maribor, Ve-
trinjska ul. 20. — Kamnik, Šutna 4.

POZORI

POZORI

L. MIKUŠ**LJUBLJANA**

MESTNI TRG ŠTEV. 15.

DEŽNIKI

NA MALO.

NA VELIKO.

USTANOVLJENO 1839.

SUKNOza gasilski kroj, 140 cm široko, čista volna
cena 110 Din meter, prvovrstno blago nudi

manufaktura na veliko

J. MEDVED**LJUBLJANA**

Tavčarjeva ulica šte. 7.

Tvrdba**ANT. KRISPER****Ljubljana, Mestni trg št. 21**

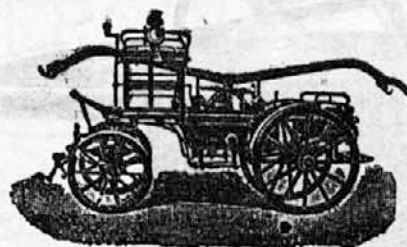
priporoča cenj. občinstvu
svojo bogato zalogo čevljev
NAJBOLJŠE kakovosti
po znatno znižanih cenah.

TELEFON ŠT. 16 USTANOV. L. 1889. POŠT. ČEK. 10.533.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA. Stanje vložnega denarja nad 260 milijonov
dinarjev ali 1040 milijonov kron.Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi
na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu
obrestovanju.Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogo-
vorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče
obresti.Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega
računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje
poleg lastnega hranilničnega premoženja še**mesto Ljubljana**z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi
tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih,
župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke
največ v naši hranilnici, ker je**denar tu popolnoma varen.****Prva zaloga gasilnega orodja****FRAN SAMSA,**

ZAGREB, Mažuraničev trg šte. 18.

Ima v zalogi vsakovrstne cevi: konopne, gumijeve
črpalne; dalje sekirice, pasove, gasilske znake, na-
ramke, spojke, ročnike, trobke, piščalke, svetiljke
vrvice, čepice, čelade, blago za obleke; izdelovanje
obleke iz drila in paradnega sukna; lestve: kljukaste,
raztezalne in mehanične; brizgalnice: dvokolne, ročne,
četverokolne, bencinmotorne, avtobrizgalnice in
„Express“ aparate po tovarniški ceni. — Blago je
prvovrstno iz prvih svetovnih tovarn in zajamčeno.

Cene primerne, daje tudi na obroke.

Priporoča se najtopljeje

FRAN SAMSA, nasledn. VILMA SAMSA

ZAGREB, Mažuraničev trg 18.

USTANOVLJENO 1767.

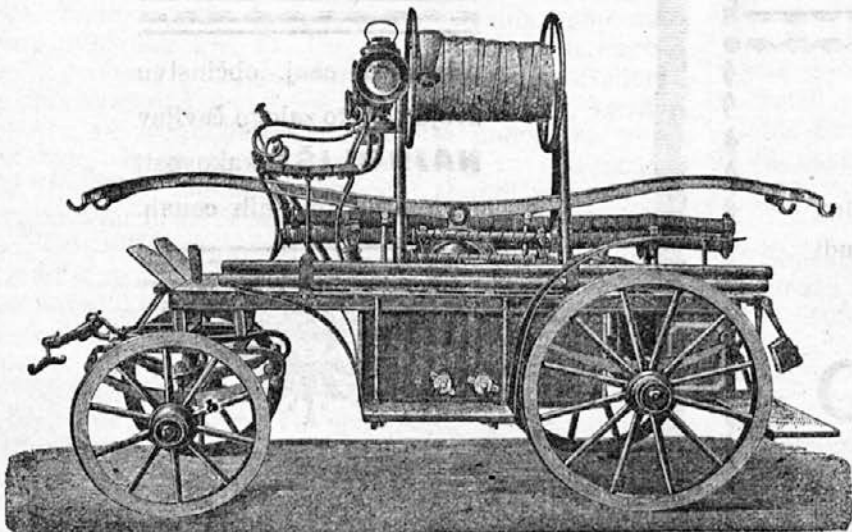
STROJNE TOVARNE IN LIVARNE D. D.

Centrala: LJUBLJANA, Dunajska cesta 35.
Telefon št. 142 in 230.

Brzjavi: STIL.

Kovinski obrat: LJUBLJANA, Zvonarska ulica 5.
Telefon št. 9.

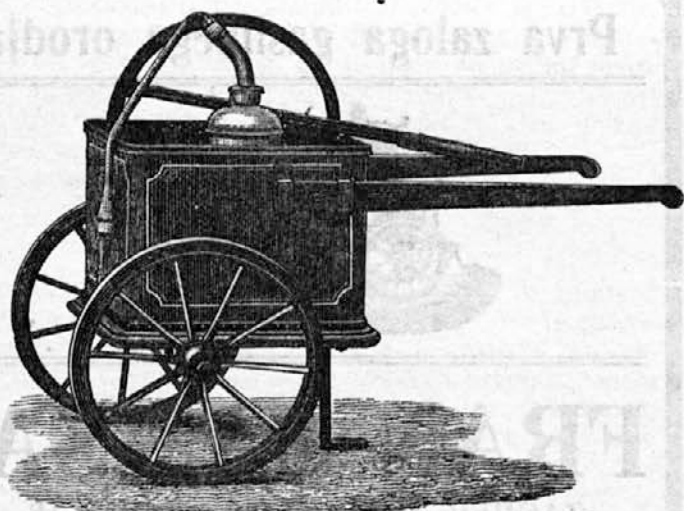
Priporočajo svoje najmodernejše, na podlagi večletnih preizkušenj izvršene brizgalnice vseh vrst, kakor: **Vozne** četverkolne in dvokolne; **snemalne** četverkolne in dvokolne; **prenosne** jednostavno in podvojeno brizgajoče. **Berglaste brizgalnice** z in brez vetrnika ter vse ostalo gasilsko orodje in potrebščine.

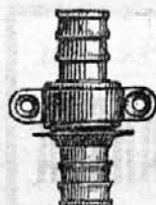
Vozna brizgalnica s patent. strojem, na peresih z dvema curkoma, močen pritisk vode.

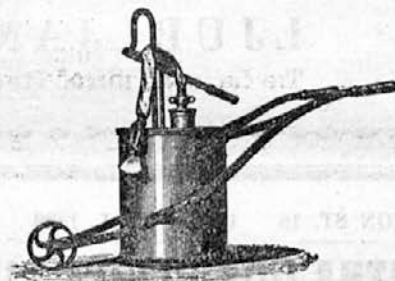
Dvokolna brizgalnica, podvojeno brizgajoča 180 — 200 ²/min.

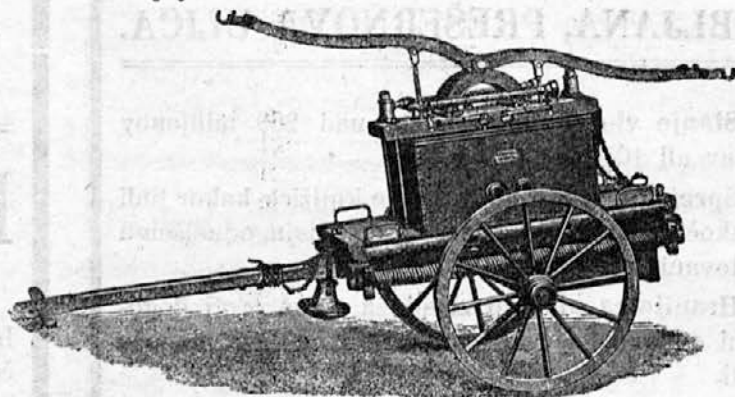
Dvokolna brizgalnica, pripravna za gospodarske in tovarniške zavode.

Normalna spojka.

Vozna brenčna točna brizgalnica, jednostavno brizgajoča.

Snemalna brizgalnica z dvema curkoma, v treh velikostih: od 200 — 355 ²/min.

Gobčnik.

Ročnik.

Vsakovrstno gasilsko orodje pri najsolidnejši garantirani izpeljavi kakor: normalne Metzove spojke, Rothove spojke, Knanstove spojke, ročnike in gobčniki najrazličnejših velikosti. Dobavljamo najsolidnejše izvršitve ter garantiramo za najboljšo Postrežba točna. Izdelavo. Cene zmerne.

A. KASSIG

Izdelovanje čepic,
ZALOGA
LJUBLJANA, ŽIDOVSKA UL.
USTANOVLJENO 1880. krojnih potrebščin

Priporoča vse krojne potrebščine za gasilce (po najnovejših predpisih J. G. Z.) kakor: čepice, gumbe, piščanke, naramke, znake za bluze in čepice, rdeče blago, vrvico za piščanke, trobke in rogove, lipove liste i. t. d.

NOVO! Nepremožljive, obliko obdržujoče čepice. Odlikujejo se po trpečnosti, lahкотi in eleganci.

Naramki vseh vrst, lastnega izdelka, fino izdelani in trpežni.

Podjetje je na novo moderno urejeno in povečano.

CENIK ZASTONJ

ŠTAMPILJE,

pečate, pečatne etikete ter vsa v graversko stroko spadajoča dela izvršuje po zmernih cenah graverski zavod

SITAR & SVETEK,
LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta 13 — Kongresni trg 4.

Pozor, gasilna društva!

Imam vedno v zalogi gasilske čepice, naramke, kakor vse druge potrebščine za gasilce.

Vse po najnižji ceni.

Se priporoča

FILIP BIZJAK,

krznar in izdelovatelj čepic.

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica št. 6.

Posluje po celi Jugoslaviji. - Ustanovljena leta 1918.
Delniška glavica znaša 3,000.000 — Din v zlatu

„JUGOSLAVIJA“

splošna zavarovalna družba v Beogradu.

Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani.

sklepa:

1. požarna zavarovanja,
2. življenska zavarovanja,
3. nezgodna in jamstvena zavarovanja,
4. zavarovanja proti škodam vsled tatinskega vloma,
5. transportna zavarovanja,
6. zavarovanja proti škodam vsled razbitja stekla.

Največji tu delujoči zavod. - Družba je prevzela od „Graške vzajemne zavarovalnice“ in od zavarovalnih družb „Feniks“ (požarni oddelek) in „Franko-Hongroise“ ves njih kupčijski obstoj v naši državi. - Najnižje tarife. Takojšnja izplačila škod.

Glasom naredbe ministrstva za vojsko in mornarico nadomeščajo police splošne zavarovalne družbe „JUGOSLAVIJE“ žensitvene kavelje za častnike.

Telefon 571. — Pisarna: Dunajska cesta 15. — Telefon 571.

UČITELJSKA TISKARNA

registrovana zadruga z omejeno zavezo

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA ULICA 6,
priporoča svojo bogato zalogo vseh najnovejših

TISKOVIN

za učiteljstvo, šolska vodstva in šolske svete, kakor tudi za županstva in druge urade. Preskrbuje tudi šolske potrebščine in učila od najboljših tvrdk.

M. FRÖHLIH, CELJE, KRALJA PETRA CESTA ŠTEV. 11.

KRZNARNICA IN ZALOGA KROJNIH (UNIFORM-SKIH) POTREBŠČIN, ZLASTI GASILSKIH ČEPIC, ZNAKOV, GUMBOV, PIŠČALK, TROBK, SEKIRIC, VRVIC, LIPOVIH LISTOV I. T. D. PO PREDPISIH „JUGOSLOV. GASILSKE ZVEZE LJUBLJANA“.

Pri zavarovanju predmetov proti požaru in pri življenskem zavarovanju, zavarovanju otroške dote in pogrebnih stroškov

vpoštevajte edino-le

VZAJEMNO ZAVAROVALNICO

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA št. 17,

ki Vam nudi najugodnejše pogoje.

Specijalist za gasilske čepice

kakor vse druge potrebščine za gasilce

po najnižji ceni

dobavlja

Martin Orehovc,

odlikovan krznar in izdelovatelj čepic.

CELJE, Gosposka ul. št. 14.

KDOR NE BERE, TA NE VE DA IMA

HERMAN ZUPAN

KNJIGOVEZ

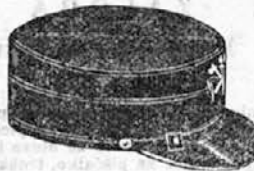
LJUBLJANA, GAJEVA UL. 2

(ZA PALAČO „LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE“)

v zalogi prav vse
potrebne poslovne
gasilske knjige in
tiskovine po pred-
pisih JGZ ter po-
sreduje pri nabavi
vseh gasilskih
potrebščin

GASILCI, OBRAČAJTE SE VEDNO LE NANJ!

ELIGIJEBER

LJUBLJANA

Kongresni trg št. 7

krznarstvo in naj-
večja izdelovalnica
v Jugoslaviji.

Vsa gasilna društva si usojam vljudno
opozoriti na svojo veliko zalogo

ČEPIC IN NARAMNIC ZA GASILCE

bodisi za šarže ali moštvo in prosim, da v slučaju potrebe nika-
kor ne prezrete moje tvrdke, ker je to v Vašem lastnem interesu.
Največja izbora!

Najnižje cene!

Vse čepice se izdelujejo tudi po naročilu za najnižjo ceno.

Z odličnim spoštovanjem

Eligij Eber.

SIEGEL & DRUG

D. Z. O. Z.

TKALNICA PLATNENEGA
IN BOMBAŽNEGA BLAGA

Nudi izborno blago za delavni gas. kroj.

LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 31.

SVITAVY
(Č. S. R.)

WIEN

„SAVA“

Opće osiguravajuće dioničarsko društvo u Zagrebu
ustanovljena od jugoslov. denarnih zavodov: Prva
hrvatska štedionica, Zagreb; Hrvatska eskomptna
banka, Zagreb; Srpska banka d. d. Zagreb; Jadran-
ska banka d. d. Beograd; Zemaljska banka d. d. Beo-
grad; Zemalj. banka za Bosnu i Herceg., Sarajevo;
je prevzela v kraljevini SHS elementarna zavarova-
vanja **občne zavarovalnice Assicurazioni
Generali v Trstu.**

Generalno zastopstvo za Slovenijo v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.
Posluje v vseh zavarovalnih strokah.

Vsem p. n. gasilnim društvom
se priporoča za nabavo gasil-
skih zastav (praporov) v vsaki
izdelavi. Na željo predloži vzor-
ce, kakor tudi načrte franko-
gratis. Na vse cenjene dopise
in vprašanja daje točne infor-
macije in odgovore. ★ Zastave
za prostovoljna gasilna društva
na Igu, v Poljanah pri Toplicah,
v Gaberju pri Celju, v Mežici,

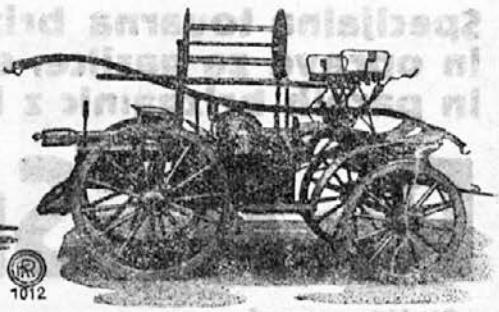
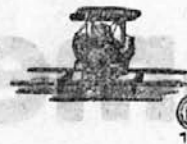
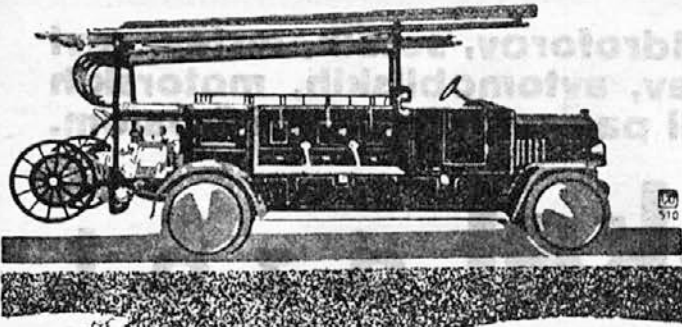
J. NEŠKUDLA

LJUBLJANA

SV. PETRA CESTA ŠT. 25

Hotedršici, Rajhenburgu, v
Sodražici in Varaždinskih Top-
licah je izdelala, a zastave
za prostovoljna gasilna druš-
tva na Bledu, Rogaški Sla-
tini, v Šmarju pri Jelšah,
v Krašiču pri Jastrebarskem,
v Lokvah pri Delnicah, v
Daruvuru, Apatinu in za mno-
ga druga društva ima tren-
otno v delu znana tvrdka:

Četverokolna normalna brizgalnica.

Automobilspitzen
Lohner-Rosenbauer
 Gesellschaft m. b. H.
 Wien, IX., Porzellangasse 2

Avtobrizgalnica.

Tovarna za avtomobilne in motorne brizgalnice, mehanične lestve, gasilske čolne

LOHNER-ROSENBAUER

WIEN, IX., Porzellangasse No. 2

Tovarna gasilnega orodja

K. ROSENBAUER, Linc ob Donavi.

Izdeluje motorne brizgalnice, dvokolne in četverokolne; dvokolne motorne brizgalnice kot priklopa na avtomobil, s pnevmatiko in krogljiskim tekom koles, ročne dvokolne in četverokolne brizgalnice in lestve, mehanične, raztezalne, kljukaste; vsake vrste vozove za moštvo, za cevi in za polivanje cest; vse gasilske potrebščine, cevi in spojke. — Dopisi in naročila:

Zastopstvo: **Stjepan Javor**, Zagreb, Pejačevićev trg
 vhod Rokova ulica 2.

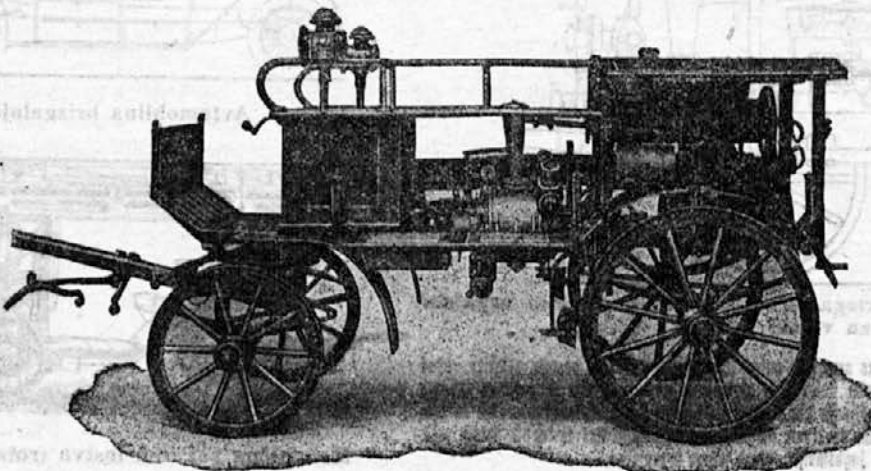
Naša deviza je:

Postrežba točna.

Gasilstvo zadovoljiti!

Cene zmerne.

Cevi: sesalne, spiralne in konopne (znamka E); želade usnjate, medene, poniklane in črno lakirane; sekirice, pasove, čepice, naramke; gasilske znake in gumbe, svetiljke in blago za delavne in slavnostne kroje odpošlje takoj s pošto ali železnico:
JAVOR, Zagreb

Četverokolna bencinska brizgalnica.

Zastopstvo tovaren:

Rosenbauer,

Linz ob Donavi in

Lohner-Rosenbauer

Wien

in trgovina z gasilnim orodjem:

Stjepan Javor

Zagreb

Pejačevićev trg
 vhod Rokova ulica 2.

Ustanovljeno leta 1820.

Specijalna tovarna brizgalnic, hidroforov, sesalk, lestev, cevi
in oprave za gasilce, extinkterjev, avtomobilskih, motorskih
in parnih brizgalnic z batnim ali pa s centrifugalnim črpalom.

R. A. Smekal d. z o. j.

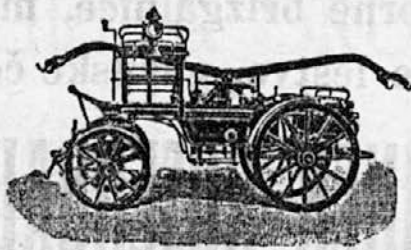
Slatihany pri
ChrudinuPodružnica:
Turč, Sv. Martin

osrednja tovarna:

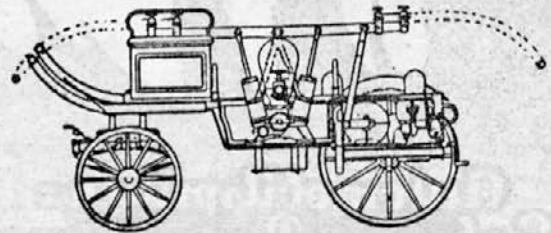
Praga-Smichov

Čechy na Hané
MoravaPredilnica
konopnih cevi

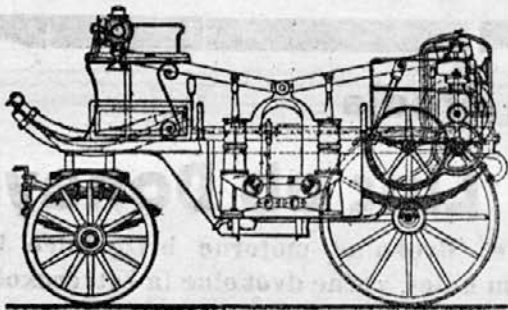
Priporoča svoje prvovrstno najmodernejše gasilsko orodje:

Predpisana četverkolna brizgalnica na peresih z enim ali dvema curkoma; mečen, pritisk vode

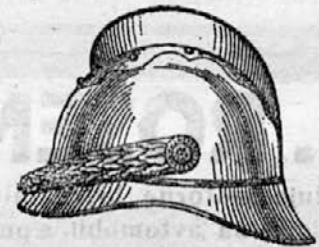
Novost, lahka konstrukcija, vleče in meče vodo z obeh strani, da ni treba obračati brizgalnice

Brizgalnica kombinirana z motorjem

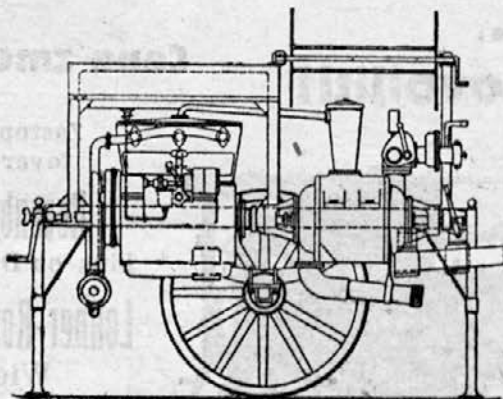

Smekal ovextinkter „METEOR“

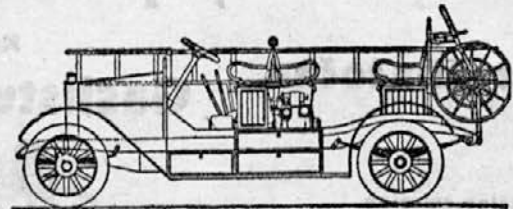

Čelada

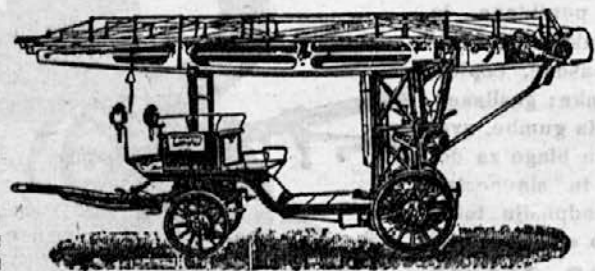
Prekonstrukcija starih brizgalnic za ročen in motorski pogon, po zmernih cenah.
Dvokolne snemalne brizgalnice.

Motorna dvokolna brizgalnica z batnim brzotekim črpalom za visoki pritisek

Avtomobilna brizgalnica

Mehanična sukalna lestva (rotačna lestva)

Dalje izdelujemo vse ostalo gasilsko orodje in potrebščine, kakor: Čelade, pasove, sekirice, ročne in mehanske lestve najnovejše vrste. Delavne in slavnostne obleke, žepice in gasilske znamke po najnižjih cenah. Vozove za škropljenje ulic, vozove za cevi in lestve. Telovalno orodje za šolo in društva. — Občinam in gasilnim društvom slajšani plačilni pogoji. Naš zastopnik potuje vsak mesec v Jugoslavijo; obisk istega brezplačen.

Postrežba točna.

Za vse stroje se jamči.

Cene solidne.

Ustanovljeno leta 1820.